

VECKOBLADET

2022:9

220318

48:e årgången

Friday for Future alla fredagar

Varje fredag samlas vi för klimatstrejk på Stortorget eller för digital strejk så länge när omikron härjar.

Just nu härjar Putin Ukraina. Ta med plakat som protesterar mot kriget. Stand by Ukraine!

Vi vill att Sverige och Lund medverkar till att hålla den globala temperaturökningen under 1.5 grader, uppfyller Parisavtalet, verkar för klimaträttvisa och lyssnar på den bästa samlade vetenskapen.

Nästa vecka: Global Climate Strike!

Ukraina och Putins pyrrhuseger – en europeisk tragedi

Måndag 21 mars, 18:00 – 19:00

Klostergårdens bibliotek

Historikern Kristian Gerner föreläser.

Arrangerat av KLOK (Klostergårdskultur) och Klostergårdens bibliotek.

Nooshi Dadgostar på Kulturen i Lund

Måndagen 21 mars kl 20:00 bjuder Nooshi Dadgostar, Vänsterpartiet och Vänsterstudenter in till en kväll på Kulturen med rörelse, tal och stämning. Ta med alla du känner och kom!

Innan kommer Nooshi delta i Studentaftons partiledarafton. Välkommen att ladda inför debatten timmen innan utanför Universitetsaulan, vi bjuder på musik och kaffe.

Länk till [Studentaftons event](#)

- 18:00 Uppladdningen startar utanför universitetsaulan
 - 19:00 Studentaftons partiledardebatt
 - 20:00 Vi öppnar dörrarna till Kulturen
-

Bokashi, biokol och hügelsbäddar

Onsdag den 23 mars kl 18

Stadsbiblioteket - Atriumgården

Bokashi är en effektiv och spännande komposteringsmetod. Matavfall omvandlas med hjälp av mikro-organismer till jordförbättring som direkt kan grävas ner i kökslandet. Kol binds då i jorden, och näringsämnen finns kvar. Biokol som laddas av bokashi gör klimatvänliga underverk i odlingen, menar författaren, odlaren och kocken Peter Streijffert. Han föreläser utifrån sina böcker Odlar i stan och Bokashi

Arrangeras i samarbete med Lunds Naturskyddsförening och Lunds universitets Hållbarhetsforum. Ingår i serien Gröna program på Lunds stadsbibliotek.

Kontraproduktivt!

LEDARSKRIBENT

JESPER SAHLIN
jesper.sahlin@sydsvenskan.se

Att som flera partier föreslå åtgärder som befäster människors fossilberoende, inklusive regeringens stödpaket med kontanter, till alla som äger en bil är kontraproduktivt för klimatmålen. [Jesper Sahlin](#), (SDS 17/3). Det går ut över våra barn. Det ökar beroendet av Putins mördarregim.

Jag står här på ett torg

Lars Forssell skrev visan *Jag står här på ett torg* i slutet av 1950-talet. Den handlar om Frankrikes krig mot Algeriet som kostade en miljon algerier livet och tvingade ett par miljoner på flykt. De Gaulle erkände Algeriets självständighet 1962.

Nu riktar visan sig mot andra män med makt. Karin sjöng den då och skulle ha sjungit den nu också. Här är visans båda sista verser. ([Ulla Sjöblom](#) har gjort en klassisk inspelning)

Jag vet att jag är dum.
Säj ingenting om riken
de Gaulle och politiken
för då så blir jag stum.
Men säj, hr President
om ni har tid att svara
å, kunde ni förklara
det onda som har hänt.

Vem är det som ställt till
så vi som är som andra
ska slåss emot varandra
fast ingen av oss vill?
O alla ni med makt
jag ville bara säga:
låt människorna leva
och gör som jag har sagt!
Å, gör som jag har sagt...

Vår port till Höjeåns naturskyddsområde har öppnats! av Gunnar Stensson

I årtal har bygget av fyrspåren och bron över Höje å för Klostergårdsborna utgjort en svårgenomtränglig barriär som hindrat tillträdet till dammarna och Klimatskogen. Nu har passagen under den ståtliga bron öppnats.

Vi gick den vanliga rundan omkring den långa dammen. Svanarna hade börjat revirkampen. En svanhane som simmar med krökt hals och halvt utfällda vingar och vattnet forsande kring bröstet kan skrämman den modigaste. En ståtlig skarv spanade efter fisk i vattnet. Bläsänderna har ännu inte gett sig av norrut.

Klimatskogen är full av kojor och träskulpturer av väldiga myror och sniglar. Stigen genom skogen går förbi reningsverket.

Klostergårdens revir är återvunna.

Rapport från riksdagen: Kriget, bensinpriset och Försvarsberedningen

Det har verkligen varit tre intensiva och påfrestande veckor. Bilderna, filmerna och rapporterna från kriget i Ukraina är fruktansvärda att ta del av, och nu tar Sverige emot väldigt många flyktingar. Det är mycket viktigt att kommuner, myndigheter, organisationer och frivilliga hjälps åt och gör sitt allra bästa för att de som flyr från kriget ska kunna få en fristad. Det är samtidigt upprörande att se hur flyktingarna som kom från Syrien och Afghanistan 2015 behandlades, och fortfarande behandlas, annorlunda. Alla som flyr måste ges samma mottagande. Förutom ett bättre och mer värdigt flyktingmottagande har Vänsterpartiet den senaste veckan lyft att Sverige bör hjälpa ryska desertörer och oppositionella. [läs artikel i Alltinget](#).

De nordiska vänsterpartiernas partiledare har också gjort ett [gemensamt uttalande om kriget i Ukraina](#).

Redan innan kriget i Ukraina har höjda energi- och drivmedelspriser varit en stor fråga i Sverige och drabbat många. Igår la Vänsterpartiet fram ett förslag om hur bensin- och dieselpriset kan sänkas, och vi har sedan dess förhandlat fram ett förslag med andra partier. [Läs mer om det här](#).

Vänsterpartiet i Region Skåne har samtidigt lagt fram ett förslag om att sänka biljettpriserna i kollektivtrafiken, [läs det här](#). Kollektivtrafik och cykel måste vara förstahandsalternativen för resande när så är möjligt, det är sådana förändringar som krävs för att vi ska kunna möta klimatförändringarna. För att detta ska kunna ske måste vi sänka priserna och bygga ut både kollektiv-trafiken och säkra cykelvägar.

Under de senaste tre veckorna har jag deltagit i möten med Försvarsberedningen. Beredningen är ett grupp som regeringen sammankallar för att ha diskussioner med partierna om försvarspolitik. Vanligtvis arbetar den inför de femåriga försvarsbesluten, men nu sattes den ihop för att diskutera höjningar av försvarsbudgeten. Det handlade dels om tillskott i budgeten för både det militära och det civila försvaret i år 2022 och dels om ökning av försvarsbudgeten

till 2 % av BNP framöver.

Vänsterpartiet är vanligtvis inte ett parti som går med på höjd försvarsbudget, men denna gång gör vi det. Vi ser dels att vi lever i en mer sårbar och osäker värld, både med de ökande civila hoten från cyberattacker, pandemin och klimatförändringen, och dels den beredskap som nu krävs efter Rysslands invasion av Ukraina. Ett starkt svenskt försvar krävs också för att hålla diskussionen om Nato-medlemskap borta, vi måste kunna försvara oss själva om det skulle behövas. Det blev 7 möten allt som allt. Vi får arvode för varje möte (1900 kr) och jag skänker såklart hela mitt arvode till Röda Korset och Läkare utan gränser.

Några av de beslut som riksdagen har fattat de senaste veckorna är motioner om stöd till personer med funktionsnedsättning, där vi fick igenom ett beslut om att Huvudmannautredningen som nu pågår även ska utarbeta förslag som gör att samtliga hjälpmoment för alla grundläggande behov ska ge rätt till personlig assistans samt att det bör utarbetas nationella riktlinjer för rehabilitering, habilitering och hjälpmedel. Riksdagen har också fattat beslut om motioner som rör fiskepolitik, där det bland annat beslutas om det regionala, lokala och småskaliga fiskets betydelse för livsmedelsstrategin. Vidare har det beslutats om en extra ändringsbudget med lån till Ukraina och krav på märkning och registrering av katter (precis som det finns krav på hundar). Riksdagen har återigen avslagit motioner om att införa republik samt motioner om att söka medlemskap i Nato.

Hanna Gunnarsson (v), riksdagsledamot, Lund

Efter beslutet om livsmedelsförsäljning på Nova: MP kräver en bred och öppen detaljplanprocess

Genomför en bred och öppen planprocess när det gäller detaljplan för livsmedelsförsäljning på Nova! Det föreslår nu Miljöpartiet i en skrivelse som lämnats in till Byggnadsnämnden. Nämnden fattade i februari beslut om att säga ja till att starta en detaljplanprocess för att möjliggöra livsmedelsförsäljning på Nova. MP, V och FNL röstade emot det beslutet. I nämndens beslut ingick också att planförfarandet skulle ske enligt det ur insyns- och påverkansmöjligheter minimalistiska planförfarandet: ”standardförfarande i delegation”. Bland annat behandlas frågan om att anta planen bakom Byggnadsnämndens lyckta dörrar. Eftersom MP yrkade avslag på att starta en planprocess fick vi av formella skäl inte möjlighet att vid nämndbehandlingen yrka på ett annat och öppnare planförfarande.

Allvarliga konsekvenser

MP anser att frågan om att tillåta livsmedelsförsäljning på Nova är en fråga som kan få allvarliga konsekvenser för hela Lunds kommun. Risken för ytterligare utarmning av handeln i stadskärnan och i stadsdelarna är uppenbar. Livsmedelsförsäljning vid Nova kommer också att leda till ökad motorfordonstrafik och därmed också ökade utsläpp av växthusgaser, trängsel samt ökade olycksrisker.

”Betydande” intresse för lundaborna

I Plan- och bygglagen föreskrivs att vid planer som är av ”betydande intresse för allmänheten” ska ett annat och bredare upplagt planförande tillämpas: ”utökat förfarande”. Ett sådant planförfarande ger allmänhet och andra intressenter större möjlighet till insyn och påverkan, och slutpunkten i processen är diskussion och beslut i kommunfullmäktige, vars dörrar alltid är öppna för allmänheten. MP anser att frågan om livsmedelsförsäljning på Nova definitivt är av ”betydande intresse” för lundaborna. Därför föreslår partiet nu att Byggnadsnämnden ska ta beslut om att övergå till ett utökat planförande – för en bred och öppen planprocess.

Ulf Nymark (MP)

ledamot i Byggnadsnämnden

Krigens spår av Gunnar Stensson

Jarl Dahlbom tog studenten i Helsingfors i maj 1944. Efter ett par veckors militärutbildning sändes han till fronten. Sovjetunionens pansar förberedde slutoffensiven på Karelska näset. I juni inleddes anfallet och på några dagar krossades den finska armén. Viborgs län hörde till de områden som erövrades av Sovjetunionen. Jarl, eller Jalle som vi kallade honom, överlevde, flyttade till Sverige, tog en fil mag och fick en tjänst i Framnäs folkhögskola utanför Piteå. Han gifte sig och fick ett par barn.

Jalle berättade sin historia för Karin när de 1964 reste på sportlov till Gratangen norr om Narvik tillsammans med ett 60-tal elever. Han var återhållen och konstaterade bara fakta. 1940

gjorde Narvik motstånd mot den tyska övermakten med stöd av några brittiska förband ett par majveckor. Sedan härskade nazisterna till freden 1945. Minnet av världskriget levde i både Norge och Finland.

Jalle var en av de kunnigaste och mest kreativa lärare jag mött.

1966 arrangerade Jalle en studieresa till Leningrad. Han ville återse det landskap där han upplevt kaos och nederlag. Den här gången följde jag med.

Karin hade rest till Stockholm med Martin efter att ha fått meddelande att vår nya flicka Li Su Yung skulle anlända från Sydkorea till Arlanda inom kort.

Vi reste i två bussar via Haparanda, övernattade i Jyväskylä och passerade nästa eftermiddag Sovjetgränsen. Undergränsuppehållet upptäckte jag att flera av våra elever pratade finska med ryssarna. Någon köpte vodka. En liter kostade motsvarande fem kronor. Vi passerade Viborg som nu var sovjetiskt. Jalle var spänd. Han svarade inte på tilltal. Ett par timmar senare var vi framme vid hotellet i Leningrad. Jag lärde mig säga vårt rumsnummer på ryska.

Majsolen värmdes ett vårligt Leningrad. Det var en intressant period i Sovjetunionens historia. Solsjenitsyns avslöjande av Gulag-arkipelagen i *En dag i Ivan Denisovitjs liv* hade just översatts till svenska. Nikita Chrusjtjov hade tillåtit den ryska utgivningen i samband med den avstalinisering som han drev sedan 1956. Nu var han avsatt, men levde fritt som privatperson.

Vi använde Jan Olof Olssons utomordentliga *Leningrad - Sankt Petersburg* som kursbok och guide. Under en intensiv vecka besökte vi Vinterpalatset, Finlandsstationen, Nevskij Prospekt, Eremitaget, Marinskijteatern och många andra historiska och kulturella minnesmärken.

Jag upptäckte att Jalle var berusad. Det var knappt märkbart, han behärskade fullständigt alla komplicerade situationer, kunde växla ett par ord på finska med ryska funktionärer och hålla koll på elevgrupperna. Men han kedjerökte på ett sätt som skilde sig från hans vanor i skolan. Själv rökte jag också. På konserter och föreläsningar somnade han, vilket visserligen var begripligt – vi var intensivt verksamma – men besvärligt och avslöjande. Jag satt i regel bredvid honom och väckte honom när han snarkade.

Finlandsstationen

Spåren efter de 900 dagar mellan 1941 och 1944 då Leningrad var belägrat och två miljoner människor frös och svalt ihjäl var det som engagerade mig mest.

Jan Olof Olsson citerade en åttaårig flickas dagbok där hon noterade sina föräldrars och systers dödsdagar. ”Idag dog”... När alla var döda kom den sista anmärkningen: ”Och nu är jag ensam.” Och så fanns bara dagboken kvar.

900 dagar. Det som nu sker i Mariupol och andra ukrainska städer är väl en orsak till att Leningradresan trängt sig på i mitt medvetande.

Jalle och jag gjorde en ny studieresa 1968, denna gång till Köpenhamn. Det visade sig att elevernas finska fungerade där också, när köpenhamnskan blev obegriplig. Följande år flyttade Karin och jag till Lund.

Tjugo år senare besökte vi Jalle i Framnäs för sista gången. Han hade cancer och var sängliggande. Vi pratade lite om Leningradresan och förhållandet mellan Finland och Sovjetunionen. Två veckor senare avled han. Leningrad återtog namnet Sankt Petersburg i början av 1990-talet. Då fanns den unge Putin någonstans där.